

Lege Regionale 15 Ladàmine 1997, n°26

Promotzione e valorizatzione de sa cultura e de sa limba de sa
Sardigna

Su Cunsìgiu Regionale at aprovadu

Su Presidente de sa Giunta Regionale promulgat sa lege chi sight:

Tìtulu I

PRINTZÌPIOS E FINALIDADES

Art. 1

Finalidades

1. Sa Regione Autònoma de sa Sardigna leat s'identidade culturale de su pòpulu sardu comente bene primàriu de valorizare e promòvere e individuare in s'evoluzione e in sa crèschida sua su presupostu fundamentale de ogni interventu chi punnat a atizare su progressu personale e sotziale, is protzessos de desvilupu econòmicu e de integratzione interna, su fàbricu de un'Europa fundada a subra de is diversidades de is culturas regionales.

2. Pro custu fine garantit, tutelat e valorizat s'espressione lìbera e multiformas de is identidades, de is bisòngios, de is limbàgios e de is produziones culturales in Sardigna, in cunformidade a is printzìpios ispiradores de s'Istatutu ispetziale.

Art. 2

Ogetu

1. In cunforma a custa lege sa Regione leat comente benes fundamentales de valorizare sa limba sarda – reconnoschende-ddi pari dignidade a cunfrontu de sa limba italiana - s'istòria, is traditziones de vida e de traballu, sa produtzione literària iscrita e orale, s'espressione artistica e musicale, sa chirca tècnica e iscientifica, su patrimòniu culturale de su pòpulu sardu in s'ispetzifitzidade e originalidade sua, in is aspetos materiales e ispirituales suos.

2. Sa Regione leat a cunsideru custu impignu comente parte integrante de s'atzione polìtica sua e ddu cunformat a is printzìpios de sa pari dignidade e de su pluralismu linguìsticu apostivigados dae sa Costitutzione e a cussos chi sunt a sa base de is atos internatzionales in matèria, e in particolare in sa Carta europea de sa limbas regionales e minoritàrias de su 5 de onniasantu de su 1992, e in sa Cunventzione cuadru europea pro sa protetzione de is minorias natzionales de su 1 de freàrgiu de su 1995.

3. Pro custu, sa Regione cunsiderat sa cultura de sa Sardigna, sa limba sarda e sa valorizatzione de is articulatziones e persistènzias suas, comente caràteres e istrumentos netzessàrios pro s'esertzìtziu de is cumpetènzias istatutàrias suas in matèria de benes culturales - comente museos, bibliotecas, antighidades e bellas artes - de ispetàculos pùblicos, ordinamentu de is istùdios, architettura e urbanìstica, e fintzas de totu is àteras atributziones suas o delegadas chi pertocant a sa realizatzione prena de s'autonomia de sa Sardigna.

4. Sa matessi balèntzia atribuida a sa cultura e a sa limba sarda est reconnota cun referimentu a su territòriu interessadu, a sa cultura e a sa limba catalana de s'Alighera, a su tabarchinu de is ìsulas de su Sulcis, a su dialetu tataresu e a su gadduresu.

Art. 3

Còmputos de sa Regione

1. Pro su persighimentu de is finalidades e de is obietivos mentovados in is artìculos 1 e 2, sa Regione Autònoma de sa Sardigna predisponet e faghet, fintzas a cunsonu cun is istitutziones pùblicas e a manera dabbile cun sugetos privados, is istrumentatziones operative e de connoschèntzia adecuadas e garantit a is tzitadinos sìngulos o semper-cando organizados in is formas de lege, is mèdios e is cunditziones reales pro s'esplicatzione de is limbàgios de orìgine de cadaunu.

2. In particolare, sa Regione:

- a) garantit – regulende-nde is istàntzias, is finalidades e is programmas – sa partetzipatzione prus larga de is entes locales, de is fortzas sotziales, de s'iscola, de is organismos culturales pùblicos e privados, a sa programmatzione culturale regionale;
- b) predisponet e coordinat programmas de interventu anuales e pluriennales chi pertocant a atividades e iniziative culturales;
- c) garantit sa tutela e su de pòdere beneficiare in particolare cun su mèdiu de sa catalogatzione e sa cunservatzione - de su patrimoniu culturale regionale;
- d) promovet, valorizat e coordinat is serbìtzios adatos a s'acumprimentu de is finalidades de custa lege e assìgurat, a sa retza formada dae custos, efitzèntzia, economitzidade e prontesa;
- e) programmat is obietivos generales de cunsighire e is innovatziones tècnicas cunnessas, imprende pro custa finalidade

fintzas is instrumentos prevìdidos dae sa legislatzione regionale in vigèntzia.

TÌTULU II

ISTRUMENTOS OPERATIVOS

Art. 4

Servìtzios de reconnoschimentu, catalogatzione e cunservatzione de su patrimòniu culturale

1. Sa Regione Autònoma de sa Sardigna, in cunformidade a is normas fundamentales de reforma de s'Amministratzione pùblica, apostivigadas dae sa legislatzione istatale, fatos sarvos is printzìpios istatutàrios, emanat leges apòsitas de setore impunnadas a costituire, fintzas cun riferimentu a is esigèntzias de riechilibriu territoriale, una retza de servìtzios de reconnoschimentu, catalogatzione, cunservatzione, tutela e de benefitziamentu de su patrimòniu culturale regionale.

2. Custas leges de setore ant a dèpere, in particolare, prevìdere e disciplinare is sistemas e is organismos chi s'aghint, fintzas in ordine a is modalidades de seletzione de su personale prepostu a custos sistemas e organismos etotu:

a) su sistema bibliotecàriu e documentàriu de sa Sardigna, custituidu:

1) dae totu is bibliotecas, is archìvios, is tzentros de documentatzione, pùblicos e privados chi, in prus de is còmptos a issos etotu connaturados, garantint sa regorta orgànica de sa produtzione editoriale sarda e subra sa Sardigna, sa

cunservatzione, balorizatzione e benefitziamentu suos, fintzas cun s'ausiliu de is tecnologias noas;

2) dae sa regorta, catalogatzione e archiviatzione, in fotografia, diapositivas o micropellicula, de sa documentatzione istòrica chi pertocat a sa Sardigna chistida in is archivios sardos, de is àteras regiones italianas e istados èsteros, in particolare in s'àrea mediterrànea;

3) dae sa regorta, catalogatzione e cunservatzione de sa documentatzione audiuisiva e de cantu produidu cun limbàgios mediales massivos a subra de sa Sardigna;

4) dae sa libreria de sa Regione Autònoma de sa Sardigna, chi dat incuru a sa difusione, pro mèdiu de sa bèndida, de is iniciativas editoriales promòvidas dae s'Amministratzione Regionale, chi pertocant s'atividade legislativa e amministrativa de sa Regione e is atos de programatzione suos, e fintzas is problemàticas de interessu generale pro sa Sardigna, cumprèndidas cussas chi formant ogetu de custa lege;

b) su sistema de is museos e de is monumentos de sa Sardigna chi:

1) dat incuru a sa valorizatzione, sa crèschida e a su de pòdere beneficiare, difusos e coordinados, de is museos e de is pinacotècas, e fintzas de benes istòricos, archeològicos, antropològicos, artìsticos-architètonicos, paisagìsticos e ambientales chi esistint in Sardigna e chi minescent sa tutela e sa memòria culletiva, fintzas favoressende sa nàschida de is regortas espositivas noas;

2) promovet istùdios e chircas a subra de is tzentros istòricos de sa Sardigna, pro sa balorizatzione e tutela issoro;

c) su sistema de is traditziones populares de sa Sardigna, chi si giuat de s'Istitutu Superiore Regionale Etnogràficu (ISRE), a su cale spetant funtziones ispetzìficas.

Art. 5

Osservatòriu Regionale pro sa cultura e sa limba sarda

1. Pro su cunsighimentu de is finalidades prevididas dae sa lege presente, est custituìdu in s'Assessoradu regionale de s'istrutzione pùblica, informatzione, benes culturales, ispetàculu e isport, s'Osservatòriu regionale pro sa cultura e sa limba sarda, a pustis denominadu Osservatòriu.

2. S'Osservatòriu est òrganu consultivu de s'Assessoradu regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport e proponet inditos generales pro su cunsighimentu de is obietivos prevididos dae s'artìculu 1.

3. Espressat fintzas su pàrrere a subra de su Pranu de is interventos prevididos dae s'artìculu 12, comma 1, e fintzas, annu pro annu, valutatziones suas subra de s'atividade acumprida pro su persighimentu de is obietivos subraindicados.

4. S'Osservatòriu est presèdidu dae s'Assessore a s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport e est cumpostu dae:

a) chimbe istudiosos de is disciplinas indicadas dae s'artìculu 17, de giudu reconnotu e iscumproadu in sa bida culturale sarda, eletos dae su Cunsìgiu regionale cun votu limitadu a tres;

b) unu rapresentante pro cadauna Universidade de sa Sardigna, dessinnadu dae is Senados acadèmicos a is cales apartènnent;

c) su Capu de Ufìtziu intre cussos chi, prepostos a is òrganos de su Ministèriu pro is benes culturales e ambientales chi tenent sa sea in Sardigna (Subra-intendentes archeològicos, Subra-intendentes pro is benes ambientales, architetonicos, artìsticos e istòricos, Subra-intendente archivìsticu) presedit sa Cunferèntzia de is Capos de Ufìtziu in cunforma a s'artìculu 32 de su DPR de su 3 de nadale-idas de su 1975, n.805;

d) su Subra-intendente iscolàsticu pro sa Sardigna;

e) un'istudiosu de is disciplinas indicadas in s'artìculu 17, e de giudu reconnotu e iscumproadu in sa bida culturale sarda, eletu dae cada Cunsìgiu provintziale;

f) unu rapresentante de sa Facultade Teològica Pontifizia de sa Sardigna, desinnadu dae su collégium de is dotzentes;

g) su Presidente de s'Istitutu Regionale de Chirca, Isperimentatzione e Aggiornamentu Educativu (IRRSAE);

h) su Coordinadore Generale de s'Istitutu Superiore Regionale Etnogràficu (ISRE).

5. Is funtziones de su secretàriu de s'Osservatòriu sunt acumpridas dae unu funtzionàriu de s'Assessoradu regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, de cualifica non prus bàscia de sa de oto.

Art. 6

Nòmima e dura de s'Osservatòriu

1. S'Osservatòriu est nomenadu cun decretu de s'Assessore regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, fata chi siat delibera de sa Giunta regionale.

2. S'incàrrigu de cunsigieri regionale o de componente de su Parlamentu natzionale e europèu no est cumpatibile cun cussu de membru de s'Osservatòriu.

3. Is membros de s'Osservatòriu podent èssere torrados a cunfirmare petzi una bia, foras chi no siant nominados pro more de s'incàrrigu chi acumprint.

In casu de dimissiones issoro, decadèntzia o incumpatibilidade, s'Assessore regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport promovet is atos pro sa sustitutzione, in cunforma a sa protzedura previdida pro sa nòmina. Is sustitutos abarrant in càrriga fintzas a s'iscadèntzia de s'Osservatòriu.

4. Is membros eletivos de s'Osservatòriu decadint cando no intervenint, chentza de motivos giustificados, a prus de tres setziadas cunsecutivas.

5. Si is rapresentantes de is cales in is literas b) e f) de s'artìculu 5 non benint desinnados intro de sessanta dies dae sa rechesta, s'Assessore regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport protzedet, sempercando, a sa nòmina de s'Osservatòriu e nd'apostivigat s'istablesimentu.

6. A is membros de s'Osservatòriu, pro sa partetzipazione a is setziadas, ddis tocat unu getone de presèntzia comente prevididu dae s'artìculu 1, comma 2, lit. a) de sa lege regionale de su 22 de làmpadas de su 1987, n. 27.

7. In sea de prima aplicazione de custa lege, s'Assessore regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport providet a sa nòmina de s'Osservatòriu intro de noranta dies dae s'intrada in vigèntzia de sa lege matessi.

Art.7

Coordinamentu cun òrganos istatales

1. S'Assessore regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport garantit a manera costante sa coerèntzia intra de is atividades de s'Amministrazione regionale e cussas acumpridas in Sardigna dae is Amministratziones istatales pro su chi pertocat sa cumpetèntzia issoro, fintzas cun su mèdiu de sa promotzione de cunferèntzias mistas apòsitas.

Art.8

Cunsultas locales pro sa cultura e sa limba de is Sardos

1. Is Comunas, fintzas assotziende-si, podent costituire Cunsultas locales pro sa cultura e sa limba de is Sardos, formadas dae persones cumpetentes in matèria, cun su còmputu de leare iniziative punnadas a favorèssere sa connoschèntzia e sa valorizatzione de sa cultura e de sa limba sarda, fintzas in is bariedades locales suas, e de formulare osservatziones e propostas a s'Assessoradu Regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport e presentare programmas apòsitos de atividades.

2. S'Amministrazione regionale at a dèpere prevìdere, pro mèdiu de s'Osservatòriu, is critèrios pro sa collaboratzione cun cunsultas locales.

TÌTULU III

ATZIONES E INTERVENTOS

Art.9

Catàlogu generale de su patrimòniu culturale de sa Sardigna

1. S'Assessoradu regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport providit a istituire su Catàlogu generale de su patrimòniu culturale de sa Sardigna, chi collit e documentat su cumplessu de sa produtzione artisticu-culturale de sa regione, organizadu in cunforma a is modalidades chi nde favoessant sa cunsultazione e s'imprèu detzentradu.

2. Pro custu fine s'Assessoradu subraditu proponet, giuende-si de s'Osservàtoriu - intro de un'annu dae s'intrada in vigèntzia de custa lege - unu progetu pro sa regorta e su coordinamentu de is catàlagos e de is archìvios, presentes in is sistemas e in is organismos de is cales a s'artìculu 4 e in is istitutos, entes o sugetos sempercando operantes a manera autònoma in is setores diferentes de riferimentu de custa lege.

Art.10

Tzensimentu de su repertòriu linguìsticu de is Sardos

1. S'Amministrazione regionale realizat su tzensimentu de su repertòriu linguìsticu de is Sardos, in cunforma a unu progetu chi at a dèpere prevèdere:

a) sa chirca e s'averiguamentu in ogni comunidade sarda de su lèssicu impreadu inie fintzas in collaboratzione cun Cunsultas locales de is cales a s'artìculu 8;

b) s'informatizzazione;

c) sa publicatzione de is resurtados de sa chirca, cun atentu particulare a s'elaboratzione de is ditzionàrios generales de sa limba sarda, e fintzas de s'atlante linguìsticu de sa Sardigna.

Art.11

Cunferèntzias anuales

1. S'Assesoradu regionale de s'istruzione pùblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport promovet cunferèntzias anuales subra de sa cultura e subra de sa limba sarda, a is cales partetzipant is entes locales, is Universidades, is istitutziones iscolàsticas, is Subra-intendèntzias e is operadores culturales e iscolàsticos.
2. Is cunferèntzias sunt finalizadas a garantire su cunsonu intra de sa regione e is sugetos chi operant in su setore culturale, siat in fase de elaboratzione de is interventos regionales, siat in sea de atuatzione e de iscumpru, e fintzas a collire osservatziones e propostas chi ant a èssere ogetu de esame e valutatzione dae bandas de s'Osservatòriu.

Art. 12

Programmatzione

1. Pro su persighimentu de is finalidades de custa lege sa Regione elàborat, intesu chi siat s'Osservatòriu, unu pranu triennale de interventos.
2. Su pranu triennale est aprovadu dae sa Giunta regionale, fata chi siat sa proposta de s'Assessore regionale de s'istruzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, intesa chi siat sa Cummissione cunsiliare cumpetente, intro de su 30 de làmpadas de s'annu chi pretzedet sa data de iscadèntzia sua.
3. Su Pranu podet esser aggiornadu e modificadu cada annu, in cunforma a is protzeduras e a is tèrmines prevididos dae su comma 2, pro parare fronte a esigèntzias noas dabbiles.

4. Su Pranu punnat a realizare una difusione echilibrada in su territòriu regionale de is iniciativas in favore de sa cultura e de sa limba de is Sardos; istimulat s'elaboratzione e s'atuatzione de progetos e programmas de isperimentatzione, finalizados a is obietivos de custa lege; persighit s'armonizatzione de is interventos de polìtica culturale prevididos dae sa legislatzione in vigèntzia.

5. Su Pranu individuat is àreas diferentes de interventu e articulatu in progetos-obietivu is iniciativas pro s'atuatzione de cantu dispostu dae s'artìculu 3 de custa lege. Custu cuntenet:

- a) is inditos programmàticos generales de is àreas de interventu e is progetos-obietivos in is cales custas s'artìculant;
- b) sa tipològia, is modalidades de atuatzione e is istrumentos de verifica de ogni progetu-obietivu;
- c) s'entidade de su finantziamentu cumplessivu e su partzimentu suo in progetos-obietivu pro ogni annu de finantziamentu;
- d) Is critèrios e is modalidades de coordinamentu de is interventos programmados cun is àteras atividades regionales in matèria de iniciativas culturales, benes culturales, istrutzione pùblica, ispetàculu, editoria, e fintzas cun àteras iniciativas promòvidas dae Assessorados regionales diferentes chi tèngiant ligàmines cun is finalidades de custa lege;
- e) is critèrios de amissibilidade de is gastos chi pertocant a is atividades pro is cales si rechedet unu finantziamentu regionale;
- f) is modalidades de isbussamentu de is cuntributos, de is finantziamentos e de is intzentivos prevididos dae is artìculos 13 e 14 imbenientes;
- g) is critèrios, is modalidades e s'entidade de is finantziamentos in favore de is organismos e de is iniciativas culturales chi benefiziant de cuntributos de s'Amministratzione regionale.

6. Intro de tres meses dae sa data de s'aprovu de su Pranu triennale e de is aggiornamentos anuales dabbiles, sa Giunta regionale, a pustis de sa proposta de s'Assessore regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, fatu chi siat su pàrrere de sa Cummissione cunsiliare

cumpetente, aprovat su Pranu de partzidura de is finanziamentos chi pertocant a su triènniu.

Art.13

Interventos finantziàrios

1. S'Amministrazione regionale cuntzedet a is sugetos chi operant in su settore culturale, movende dae sa base de su Pranu triennale de interventos, cuntributos finantziàrios cunforma a is mesuras e modalidades chi s'ghint:

a) pro is istitutziones iscolàsticas su 100% de is gastos prevididos, amìtidos e documentados;

b) pro is entes locales assotziados fintzas a sa cuncurrèntzia de su 90 pro chentu de is gastos prevididos, amìtidos e documentados;

c) pro is entes locales s'ingulos, is entes pùblicos e morales e s'Universidade fintzas a sa cuncurrèntzia de su 80 pro chentu de de is gastos prevididos, amìtidos e documentados;

d) pro is sugetos privados, s'ingulos o sempercando organizados in is formas de lege e sena iscopu lucrativu fintzas a sa cuncurrèntzia de su 60 pro chentu de de is gastos prevididos, amìtidos e documentados;

e) pro is sugetos privados inclùtidos fintzas cussos cun iscopu lucrativu, s'Amministrazione regionale podet cuncùrrere a su pagamentu de is interessos bancàrios pro is mutuos fatos pro is gastos de investimentu e de atividade in cunforma a is mesuras e a is modalidades apostivigadas cun su Pranu triennale prevididu in s'articulu 12.

2. In intro de su Pranu triennale e de is aggiornamentos anuales, tenende contu de su l'imate prus artu contributivu fissadu in is l'iteras a), b), c), d) e e) de su comma 1, s'agiudu finantziàriu podet èssere a manera ulteriore graduadu intro de is s'ingulas categorias de is rechedentes, cun s'iscopu de promòvere sa calidade e sa difusione

territoriale prus manna de is atividades fintzas cunsiderende is resursas integrativas dabbiles de is suetos s`ingulos.

3. Si podent finantziare is atividades de is suetos ditos, chi punnant a persighire, movende dae sa base de inditos pretzisos de programmazione ativa, is finalidades chi sighint:

a) sa regorta, s'ordinamentu e s'analizu de is aspetos diferentes de sa realidade culturale de sa Sardigna;

b) su imbennimentu e sa regorta de su patrimòniu de cultura popolare e de tradizione orale de sa Sardigna;

c) sa cunservazione e s'achirimentu de ogetos e elaborados chi pertocant sa cultura sarda e in particolare cussa materiale, comente: repertos naturalìsticos, benes bibliogràficos, regortas de ogetos de arte e de artisanadu, regortas de ainas chi pertocant is traditziones de bida e de traballu de su pòpulu sardu. Pro pòdere otènnere is cuntributos prevididos de is cales a custu capuversu depet esser garantida su benefitziamentu pùblicu de is regortas;

d) s'organizazione de cuncursos e prèmios pro elaborados in prosa, poesia e pro cantos in limba sarda, pro sa mùsica, sa sagìstica e sa chirca iscientìfica in Sardigna, inditados a manera ispetzìfica a s'aprofundimentu de is balores culturales de su pòpulu sardu;

e) s'organizazione de manifestatziones chi tèngiant comente iscopu sa difusione de sa connoschèntzia de s'Isula e de sa tziviltade sarda, in totu is espressiones suas, materiales e ispirituales;

f) sa publicatzione de testos àudiu-visivos in limba sarda, o sempere-cando chi pertochent a sa cultura de s'Isula, preordinados a s'integratzione de is programmas ministeriales de insignamentu, cumpresos fintzas libros de letura e de cunsultatzione ùtiles a fines didàticos;

g) s'atuatzione de progetos de interventos sòtziu-educativos coerenziosos cun is finalidades de custa lege, chi pertocant casos particulares de isfrunimentu sotziale e culturale;

h) s'atuazione de esperièntzias educativas iscolàsticas e extra-iscolàsticas coerenziosas cun is finalidades de custa lege, chi pertocant a is relatas iscola-territòriu;

i) s'ideatzione e s'atuatzione de progetos de chirca e de isperimentatzione in is setores de sa mùsica, de su teatru e de is

artes bisivas finalizados a su cunsonu e a su diàlogu intre sa cultura sarda e àteras culturas;

l) sa regorta, sa catalogatzione e s'archiviatzione de sa documentatzione istòrica de sa Sardigna;

m) sa chirca, su recùperu, sa trascritzione e sa divulgatzione de materiales documentales chi sunt in archìvios èsteros, chi fatzant riferimentu a s'istòria sarda, cun prioridade in is finantziamentos pro is atividades chi, prus a mannu, interessent diferentes zonas istòricu-geogràficas de sa Sardigna.

4. S'acumulatzione intre de is cuntributos regionales e cussos cuntzessos fintzas dae àteros sugetos pro sa matessi iniziativa, non podet propassare su lìmite prus mannu de su finantziamentu fissadu pro is diferentes categorias de interventu, a su comma 1.

5. Is cuntributos si podent cuntzèdere fata chi siat una dimanda a s'Assessoradu regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport intro de sessanta dies dae sa publicatzione de su Pranu triennale o dae is aggiornamentos anuales dabbiles. A sa dimanda depent esser ligados:

a) atu constitutivu, istatutu, cumpositzione aggiornada de is òrganos sotziales in su casu de entes o sugetos colletivos;

b) indicos de is benes istrumentales e de su personale a sa dabbile disponìbile e de cussu ocupadu in base a su raportu de traballu dipendente;

c) su tzertificadu de vigèntzia, pro is sotziedades;

d) sa relatzione illustrativa de is programas de atividade;

e) Pranu econòmicu e bilantziu de previsionone.

6. Movende dae su de duos annos de atividade, sa licuidatzione de is cuntributos assinnados est subordinada a sa presentada de unu contu serradu regulare de is gastos amìtidos, pertocante a s'annu in antis.

7. Is disponimentos cuntènnidos in custu artìculu, cun riferimentu a sa limba e a sa cultura sardas, s'aplicant fintzas a is atividades chi pertocant sa limba e sa cultura catalana de s'Alighera, su tabarchinu de is ìsulas de su Sulcis, su dialetu tataresu e cussu gadduresu.

Art. 14

Progetos culturales tràmite is mèdios de comunicatzione de massa

1. Sa Regione, pro su chi pertocat una lege de setore apòsita, cuntribuit finanziariamente, fintzas pro mèdiu de conventziones e partetzipatziones sotzietàrias, a sa produtzione e a sa difusione de programmas radiofònicos e televisivos, e fintzas a publicatziones in testadas giornalísticas in limba sarda.

2. Custos programmas e publicatziones diant dèpere èssere sa tradutzione operativa de progetos culturales ispetzìficos presentados dae sugetos pùblicos o privados, sèmpere chi respondant a is obietivos indicados dae su Pranu triennale prevididu dae s'artìculu 12.

3. Sa lege de setore de sa cale in su comma 1, chi si emanat intro de un'annu dae s'intrada in vigèntzia de is normas presentes, at a dèpere disciplinare, in prus de su mèritu de is atividades, sa misura e is modalidades de is suventziones relativas.

4. Fintzas a s'intrada in vigèntzia de sa lege previdida de sa cale a su comma 1, s'Amministratzione regionale, cun deliberatzione de sa Giunta, fata chi siat sa proposta de s'Assessore regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, intesu s'Osservatòriu e dadu chi siat su pàrrere de sa Commissione cunsiliare cumpetente, at a pòdere finanziare progetos chi pertocant programmas e publicatziones indicados in su comma 1, chi siant inclùdidos in is finalidades de custa lege.

Art.15

Bussas de istùdiu

1. Pro cantu disponent is finalidades prevìdidas dae s'artìculu 1, s'Amministratzione regionale, fata chi siat sa proposta de s'Assessore regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, bandit bussas de istùdiu in is matèrias ogetu de custa lege.
2. Is àreas de chirca, ogetu de is bussas de istùdiu, sunt propostas dae s'Osservàtoriu.

Art.16

Cunventziones cun istruturas esternas

1. S'Amministratzione regionale est autorizada, pro is finalidades de custa lege, a istipulare cun istituziones universitàrias, cun sugetos pùblicos e privados e cun espertos de cumpetèntzia iscumproada e de esperièntzia in matèria de atividades culturales, cunventziones chi tenent comente ogetu formas de collaboratzione e de consulèntzia tècnicu-iscientìfica.
2. In sea de aggiornamentu e de verìfica annuale de su Pranu triennale prevìdidu de su cale a s'artìculu 12, s'at a dèpere dare atu, cun allegadu apòsitu, de is cunventziones istipuladas s'annu in antis e de cussas prevìdidas pro is annos imbenientes.

TÌTULU IV

INTEGRATZIONE DE IS PROGRAMMAS ISCOLÀSTICOS CHI PERTOCANT A S'AUTONOMIA DIDÀTICA DE IS ISCOLAS

Art. 17

Interventos finantziàrios pro s'ativatzione de progetos formativos

1. S'Amministrazione regionale intervenit, cun resursas suas, pro sustènnere sa formatzione iscolàstica de is dischentes e s'aggiornamentu de su personale dotzente e direttivu, in is iscolas de ogni òrdine e gradu, integrende is interventos currispondentes de s'Istadu, in favore de is iscolas chi, in s'esertzìtziu de s'autonomia didàtica de sa cale a s'artìculu 4, comma 6, de sa lege de su 24 de nadale de su 1993, n. 537, e de s'artìculu 21, commas 9 e 10, de sa lege de su 15 de martzu de su 1997, n. 59, acumprant atividades punnadas a persighire is finalidades prevididas dae s'artìculu de custa lege.

2. A manera ispetzìfica benint finantziadas is iniziatives chi tenent s'iscopu de favorèssere s'ammaduramentu culturale, s'esertzìtziu de su deretu a s'istùdiu, s'integratzione de is iscolanos in sa comunidade iscolàstica, de irrichire su livellu de is cumpetèntzias linguìsticas e de sa formatzione culturale de is tzitadinos, in su cuadru de is inditos generales fissados dae s'artìculu 18 e in relata a is obietivos cunnessos a is esigèntzias locales e pro su chi pertocat sa flessibilitade curriculare, pro mèdiu de progetos formativos finalizados a sa connoschèntzia de sa cultura e de sa limba de sa Sardigna in is àreas disciplinares chi s'aghint:

- a) limba e literatura sardas;
- b) istòria de sa Sardigna;
- c) istòria de s'arte de sa Sardigna;
- d) traditziones populares de sa Sardigna;
- e) geografia e ecologia de sa Sardigna;
- f) deretu, cun riferimentu ispetzìficu a is normas de costumù locale e a s'ordinamentu de sa Regione autònoma de sa Sardigna.

Art. 18

Inditos generales pro s'ativatzione de progetos formativos

1. S'Assessoradu regionale de s'istruzione pùblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport, intro de un'annu dae

s'intrada in vigèntzia de custa lege, pro su persighimentu de is fines prevididos dae s'artìculu 17, predisponet, a pustis de sa proposta elaborada dae s'Osservatòriu, inditos generales pro is atividades chi punnant a valorizare s'istùdiu e sa difusione de sa cultura e de sa limba de sa Sardigna in is iscolas de ogni òrdine e gradu.

2. Is inditos generales prevididos dae su comma 1, sunt aprovados cun deliberatzione de sa Giunta regionale, fatu chi siat su pàrrere de sa Commissione cunsiliare cumpetente.

3. Is inditos generales e is progetos formativos chi s'inghiant, sunt finalizados a ativarre is fases de isperimentatzione prevididas dae s'artìculu 20, e podent èssere a manera progressiva torrados a definire in base a is resurtados de s'isperimentatzione matessi.

Art. 19

Finanziamentos de is cursos universitàrios

1. S'Amministrazione regionale podet finanziare, in is Universitàs de sa Sardigna, càtedras universitàrias e cursos integrativos, destinados a sa formatzione de su personale dotzente, de realizare pro mèdiu de cuntratos de deretu privadu, punnados a s'aprofundimentu iscientificu de is connoschèntzias chi pertocant a sa Sardigna, a manera prioritària in is àreas prevididas dae su comma 2 de s'artìculu 17. Custas càtedras e custos cursos ant a èssere finanziados in cunforma a is modalidades prevididas dae sa lege regionale de su 8 de trìulas de su 1996, n. 28.

Art.20

Sussìdios a is atividades de isperimentatzione

1. S'Amministrazione regionale est autorizada a finanziare is gastos sustènnidos in is iscolas de ogni òrdine e gradu chi, pro mèdiu de is progetos formativos de is cales in s'artìculu 17, àtuent fases de isperimentatzione fundadas subra is printzìpios chi s'inghiant:

- a) s'istùdiu de sa limba sarda in is bariedades diferentes impreadas in sa regione, movende dae su limbàgiu de sa comunidade de appartenèntzia;
- b) s'istùdiu sistemàticu de is aspetos diferentes de su patrimòniu ambientale, tecnològicu, iscientificu, artìsticu e culturale de sa Sardigna, fintzas pro su mèdiu de s'imprèu de sa limba sarda comente istrumentu veicolare;
- c) formulatzione de programmas educativos bilingues.

2. Sende de acumprìre is obietivos prevididos in su comma 1, s'Amministrazione regionale est in prus autorizada a isbussare finantziamentos diretos a sa produtzione e a sa publicatzione de testos iscolàsticos o àteros istrumentos finalizados a s'insignamentu de sa cultura e de sa limba sarda, e fintzas pro sa còmpora de materiale didàticu de imprèu individuale e culletivu.

Art.21

Verifica de s'isperimentatzione

1. A congruimentu de is fases de isperimentatzione prevididas dae s'articulu 20, is relatas subra de is èsitos de custas ant a èssere imbiadas, dae cada iscola inue ddas ant fatas, fintzas a s'Osservatòriu, chi at a formulare una elaboratzione de s'ntesi de is isperièntzias diferentes ammaduradas, cun riferimentu a is finalidades de sa lege presente.

2. Is resurtados de is atividades de isperimentatzione mentovadas, benint catalogadas e chistidas in s'Assessoradu regionale de s'istrutzione pùbblica, benes culturales, informatzione, ispetàculu e isport. Is elaborados de s'ntesi, acumpangiados dae is materiales prus de significu produidos in is atividades de isperimentatzione, benint fatos connòschere, a incuru de s'Assessoradu matessi, a is iscolas de cada òrdine e gradu chi, in prus, podent atzèdere a totu sa documentatzione produida, a fine de fàghere àteras atividades de sa matessi creze.

Art. 22

Tzentros de servìtzios culturales

1. S'Amministratzione regionale, in su persighimentu de is finalidades de custa lege e in particolare pro favorèssere s'atividade de educatzione de is de edade magiore finalizada a sa promotzione e a su disvilupu de is connoschèntzias, cun riferimentu particulare a sa limba, a sa cultura e a s'istòria de sa Sardigna, si giuat a manera prioritaria de is istruturas e de su personale de is Tzentros de servìtzios culturales prevìdidos dae sa lege regionale de is cales a sa lege 15 de làmpadas de su 1978, n. 37, integrada dae s'articulu 58 de sa lege regionale de su 22 de ghennàrgiu de su 1990, n. 1.

TÌTULU V

IMPRÈU DE SA LIMBA SARDA IN S'AMMINISTRATZIONE PÙBLICA

Art. 23

Collègios e raportos cun is Amministratziones

1. Cun atentu a is còmptos de tutela, valoritzatzione, difusione culturale e linguìstica prevìdidos dae is artìculos 6 e 9 de sa Costituzione de sa Repùbblica e in base a sa cumpetèntzia esclusiva in matèria de ordinamentu de is entes locales atribuìda a sa Regione autònoma de sa Sardigna dae sa lege costituzionale de su 23 de cabudanni de su 1993, n. 2, in is assembleas e in is àteros collègios deliberativos regionales e locales chi dd'apant apostivigadu in is regulamentos e istatutos issoro, sa limba sarda at a pòdere èssere impreada a manera libera, cando si discutet. Is amministratziones garàntint, cando bèngiat rechesta, sa tradutzione de custos interventos.

2. Cando est prevididu dae is regulamentos e istatutos mentovados, de is interventos fatos gasi at a dèpere essere garantida sa verbalizatzione. Cunforma a is ordinamentos mentovados, in sa fase deliberativa imbeniente e in is documentos chi nde cunsighint, at a pòdere èssere impreada sa limba sarda bastis chi siat acumpangiada, a incuru de su presidente de su collègiu, dae su testu in limba italiana chi ddi currispondet.

3. In is comunicatziones postales e orales de is tzitadinos imbiadas a s'Amministrazione regionale e a cussas locales si podet impreare sa limba sarda.

4. Intro de un'annu dae s'intrada in vigèntzia de custa lege custas amministrazziones adecuant a is esigèntzia pràticas postas dae is subraditas finalidades is istruturas de ognuna, impreende, pro custu fine, is cursos de aggiornamentu e cualificatzione de su personale regionale e locale chi s'Amministrazione regionale at a predisponnere intro de tre meses dae matessi data.

5. Is càrrigos chi derivant dae su chi est dispostu dae su comma 4, gravant subra is istantziamentos iscritos in contu de is capitulos 02093, pro cantu pertocant a su personale de s'Amministrazione regionale, e 11061, pro cantu pertocat a su personale de is entes locales, de su bilàntziu de sa Regione de s'annu 1998 e de is capitulos currisponendentes de is annos imbenientes.

Art. 24

Interventos pro su reimpreu de is topònimos in limba sarda

1. S'Amministrazione regionale agiudat, cun cuntributos a is entes locales, is chircas subra de is topònimos in limba sarda e su reimpreu de is matessi, fintzas cun s'installatzione de cartellones istradales in ue siant iscritos is nòmenes originàrios de sa localidades, de is carreras, de is fàbricos e de totu su chi est de importu in sa memòria istòrica de is Comunus. In custos casos, is

indicos subraditos s'ant a acciunghere a cussos in italianu chi bi sunt giai.

Art. 25

Interventos in favore de sa cultura sarda foras de sa Sardigna e foras de s'Itàlia

1. Pro sa tutela e sa valorizatzione de s'identidade culturale de su pòpulu sardu, fintzas in logu foras de s'Itàlia, s'Amministrazione regionale providet a s'ativatzione de is istrumentos prevididos dae sa lege presente fintzas cun riferimentu a is sardos residentes in foras dae su territòriu regionale e a is organizzationes rapresentativas issoro.

2. In particolare, in su programma prevididu dae s'artìculu 12, ant a dèpere agatare previsione ispetzifica is interventos chi sighint:

a) atividade de informatzione e de divulgatzione subra de is iniciativas de interesse culturale iscumproadu chi tratent de sa Sardigna;

b) organizzazione, a incuru de s'Amministrazione regionale, de iniciativas sotziu-culturales in is àreas in ue si averiguat una presèntzia manna de emigrados sardos;

c) istituziones de bussas de istùdiu in favore de is figios de is emigrados, de beneficiare in is Universidades sardas o in àteras istituziones iscolàsticas de sa Sardigna.

3. Podent èssere a manera parivile conferidas, fatas chi siant is intesas netzessàrias cun su Ministru de is afares èsteros, bussas de istùdiu a giovanos furisteris chi sunt de istados in ue b'at una presèntzia prus manna de emigrados sardos, favorende, pro cantu pertocat a custu, cunditiones de retziprotzidade.

Art. 26

Cobertura finantziària

1. Su gastos chi derivant dae s'atuatzione de custa lege est valutadu in 6.430.000.000 liras pro annu.
2. In su bilàntziu pluriennale pro is annos 1997-1998-1999 benint fatas is variatziones chi s'ghint:

A minimare

11 - ASSESORADU DE SISTRUZIONE PÚBLICA, BENES CULTURALES, INFORMATZIONE, ISPETÀCULU E ISPORT

Cap. 11024

Gastos pro fàghere interventos integrativos pro esigèntzias imprevididas (artt. 1, 14 e 16, LR de su 25 de làmpadas de su 1984, n. 31, e art. 3, comma 3, e 33, comma 2, LR de su 8 de martzu de su 1997, n.8)

1997 0

1998 1.000.000.000 francos

1999 1.000.000.000 francos

Cap. 11090/01

Gastos pro sa partetzipatzione de sa Regione a is fieras anuales de su libru e pro initiatives de informatzione subra de s'atividade regionale (LR de su 7 de maju de su 1953, n. 11, art. 78, coma/comma 1, LR de su 30 de maju de su 1989, n.18, art. 55, LR de su 22 de ghennarzu 1990, n.1, art. 80, LR de su 30 de aprile de su 1991, n. 13 e art. 3, coma/comma 3, LR de su 8 de martzu de su 1997, n. 8)

1997 0

1998 2.000.000.000 francos

1999 2.000.000.000 francos

Cap. 11099

Finanziamentu pro s'atividade istituzionale de Entes e organismos cun finalidades didàticas e sotziu-culturales (art. 60, LR de su 22 de ghennarzu de su 1990, n. 1, art. 81, LR de su 30 de abriale de su 1991, n.13, art.83, comma 1, LR de su 28 de abriale de su 1992, n. 6 , art. 5, LR de su 8 de trìulas de su 1993, n. 30, art.47, coma/comma 3, LR de su 7 de abriale de su 1995, n. 6, art. 40, LR de su 10 de santandria de su 1995, n. 28 e art.3, comma 3, art. 32, coma/comma 7 e art. 35, LR de su 8 de martzu de su 1997, n. 8

1997

1998 2.000.000.000 francos

1999 2.000.000.000 francos

Cap. 11115

Cuntributos in favore de s'ispetàculu pùblicu (LR de su 21 de làmpadas de su 1950, n. 17, art., LR de su 28 de maju de su 1985, n. 12, art. 16, LR de su 26 de ghennàrgiu de su 1989, n. 5, art. 77, LR de su 30 de maju de su 1989, n. 18 e art. 35, LR de su 8 de martzu de su 1997, n. 8)

1997 0

1998 1.430.000.000 francos

1999 1.430.000.000 francos

A crèschere:

02- ASSESSORADU DE IS AFARES GENERALES, PERSONALE
E RIFORMA DE SA REGIONE

Cap 02093

Gastos pro sa cualificatzione, s'aggiornamentu, s'ispetzializatzione e sa formatzione professionale de su personale de s'Amministratzione regionale, gastos pro favorèssere sa partetzipatzione a is cursos de cualificatzione, de aggiornamentu, de ispetzializatzione e de formatzione professionale fatos dae su personale de is entes locales, fintzas non territoriales e de is entes

pararegionales (art. 39, LR de su 17 de aùstu de su 1978, n. 51); fintzas dae su personale de ruolu ispetziale provisòriu comente in is leges regionales de su 8 de maju de su 1984, n. 18 e de su 17 de ghenàrgiu de su 1986, n. 12 (art. 123, LR de su 27 de làmpadas de su 1986, n. 44)

1997 0

1998 50.000.000 francos

1999 50.000.000 francos

Cap. 02102 -

Medallias fissas de presèntzia, indennidade de trasferta, rimbursos de su biàgiu e indennidade pro s'imprèu de vituras de proprietade o de mèdios gratuitos a is cumponentes e a is secretàrios de cummissione, comitados e àteros organismos culletivos, istituìdos dae is òrganos de s'Amministrazione regionale (artt. 7 e 17 bis, LR de su 11 de làmpadas de su 1974, n. 15, LR de su 19 de maju de su 1983, n. 14, LR de su 27 abriale de su 1984, n. 13 e LR de su 22 de làmpadas de su 1987, n. 27)

1997 0

1998 30.000.000 francos

1999 30.000.000 francos

11 - ASSESORADU DE S'ISTRUZIONE PÙBBLICA, BENES CULTURALES, INFORMATZIONE, ISPETÀCULU E ISPORT

Cap. 11061 -

(NI) 2.1.1.5.2.2.06.06 (05.04) Finantziamentu a is comunas pro s'istitutzione de is Cunsultas locales pro sa cultura e sa limba de is Sardos e pro sa cualificatzione e s'aggiornamentu de su personale e cuntributos pro is chircas e su reimpreu de is topònimos (artt. 8, 23, comma 4 e art. 24 de custa lege).

1997 0

1998 50.000.000 liras

1999 50.000.000 liras

Cap. 11061/01

(NI) 1.1.1.4.1.1.06.06 (05.04) Gastos pro s'istitutzione de su catàlogu generale de sa cultura sarda e pro s'acumprimentu de su tzensimentu de su repertòriu linguìsticu de is sardos; pro progetos finalizados a sa valorizatzione e a sa difusione de sa cultura e limba sarda pro su chi pertocat a sa formatzione iscolàstica de is alumnos e pro s'aggiornamentu de su personale dotzente e direttivu e pro sa realizatzione in s'iscola de progetos regionales e locales e integrativos de is interventos istatales finalizados a sa tutela e sa valorizatzione de sa cultura e de sa limba sarda (artt. 9, 10, 17 e 18 de sa lege presente)

1997 0

1998 2.600.000.000 francos

1999 2.600.000.000 francos

Cap. 11061/02 -

(NI) 2.1.1.4.2.2.06.06 (05.04) Gastos pro s'acumprimentu de is Cunferènzias anuales subra de sa cultura e limba sarda e pro s'istipulatzione de conventziones cun istituziones universitarias, entes e assòtzios pùblicos e privados e cun esternos, chi traballant in su settore de sa cultura e limba sarda (artt. 11 e 16 de custa lege).

1997 0

1998 230.000.000 francos

1999 230.000.000 francos

Cap. 11061/03 -

(NI) 2.1.1.5.8.2.06.06 (05.04) Cuntributos a is Universidades, istituziones iscolàsticas, entes locales, impresas, sotziedades e sugetos privados chi òperant in su settore culturale pro s'atuatzione de interventos a tutela de sa cultura e de sa limba sardas;

cuntributos in su setore de is mèdios massivos chi tratent argumentos in limba sarda (artt. 13 e 14 de custa lege).

1997 0

1998 1.900.000.000 francos

1999 1.900.000.000 francos

Cap. 11061/04 -

NI) 2.1.1.6.3.2.06.06 (05.04) Bussas de istudiu subra de sa limba e sa cultura sardas (art. 15 de sa lege presente)

1997 0

1998 150.000.000 francos

1999 150.000.000 francos

Cap. 11061/05 -

(NI) 2.1.1.5.8.2.06.06 (05.04) Finantziamentos pro cursos universitàrios integrativos impunnados a s'aprofundimentu iscientificu de is connoschèntzias relativas a sa cultura e sa limba sardas (art. 19 de sa leze presente)

1997 0

1998 450.000.000 francos

1999 450.000.000 francos

Cap. 11061/06 -

(NI) 2.1.1.6.2.2.06.06 (05.04) Finantziamentos pro s'isperimentatzione in su sistema iscolàsticu regionale de programmas iscolàsticos a tutela de sa cultura e de sa limba de sa Sardigna e pro sa produtzione e sa publicatzione de testos iscolàsticos o àteros istrumentos pro s'insignamentu de sa cultura e de sa limba sardas, e fintzas pro comporare materiale didàticu (art. 20 de custa lege).

1997 0

1998 670.000.000 francos
1999 670.000.000 francos

Cap. 11061/07 -

(NI) 2.1.1.4.1.2.06.06 (05.04) Interbentos pro sa tutela e sa valorizatzione de s'identidade culturale de su pòpulu sardu, fintzas foras de s'Itàlia e foras de Sardigna, e cunferimentu de borsas de istùdiu a giòvanos furisteris de istados in ue b'at una presèntzia prus manna de emigrados sardos (art. 25 de custa lege).

1997 0
1998 300.000.000 francos
1999 300.000.000 francos

3. Is gastos pro s'atuatzione de custa lege gravant in is capìtulos subraindicados de su bilantziu de sa Regione inditados in antis pro su 1998 e de is capìtulos currispondentes de is bilàntzios pro is annos imbenientes.

Art.27

Intrada in vigèntzia

1. Custa lege intrat in vigèntzia prima die de ghenarzu de su 1998.

Custa lege at a èssere publicada in su Bulletinu Ufitziale de sa Regione.

Est de obrigu a chie ddi tocat de dd'osservare e de dda fàghere osservare comente lege de sa Regione

Casteddu, oe 15 de santugaine-ladamine de su 1997

Palomba